

บทที่ 4

ปัญหาและผลกระทบจากกลุ่มคน

อดีตทหารจีนคณะชาติอพยพ

จากที่ได้กล่าวมาในบทแรก ๆ เกี่ยวกับความเป็นมาและสภาพแวดล้อมของ
กลุ่มคนจีนอพยพ โดยเฉพาะกลุ่มคนจีนอพยพอดีตทหารจีนคณะชาติ (ก๊กมินตั๋ง) หรือที่คนไทยรู้จัก
และมักนิยมเรียกว่า ผวกทหนารจีนกองพล ๙๓)

ถ้าจะนับตั้งแต่แรกเริ่มที่ทางรัฐบาลไทยยอมรับให้กองกำลังอดีตทหารจีนคณะชาติ เข้ามา
อาศัยอยู่ตามแนวชายแดนภาคเหนือของประเทศไทย ซึ่งเป็นพรมแดนระหว่างไทยกับพม่า จะด้วย
เหตุผลประการสำคัญที่รัฐบาลได้อ้างว่าเป็นเรื่องของความมั่นคงของชาติ โดยเฉพาะปัญหาความมั่ง
คั่งตามแนวชายแดนไทยในเขตภาคเหนือหรือจะด้วยเป้าหมายตลอดจนอุดมการณ์ทางการเมืองของ
ประเทศไทยที่เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งแห่งนโยบายล้อมกรอบคอมมิวนิสต์อันซึ่งมีสหรัฐอเมริกาเป็นผู้นำ
พร้อมทั้งผลจากฐานะของประเทศไทยภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ยุติ ซึ่งอยู่ในฐานะผู้แพ้
สงครามในขณะที่ประเทศจีน (ก๊กมินตั๋ง) อยู่ในฐานะหนึ่งโหมหาอำนาจทั้ง ๕¹

อย่างไรก็ตาม จากการตัดสินใจดำเนินนโยบายของผู้บริหารในรัฐบาลซึ่งมีบทบาทและ
อำนาจในการตัดสินใจอันมีผลออกมาเป็นนโยบายทางการปฏิบัติแล้วย่อมก่อให้เกิดทั้งผลดีและผล
เสียไม่ระยะสั้นก็ผลระยะยาว ดังนั้น ในกรณีของกลุ่มคนจีนอพยพซึ่งถือเป็นชนกลุ่มน้อยของไทยกลุ่ม
หนึ่งก็ย่อมก่อให้เกิดผลกระทบ ตลอดจนปัญหาที่ตามมาไม่มากก็น้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอยู่
เป็นชุมชนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย ซึ่งในที่นี้จะขอแยกกล่าวเป็นด้าน ๆ ดังนี้ คือ

4.1 ด้านการเมืองการปกครอง

ด้วยลักษณะแห่งการเข้ามาอยู่อาศัยของกลุ่มคนจีนอพยพกลุ่มนี้ตั้งแต่แรกเริ่ม โดยมี
ลักษณะเป็นกองกำลังทหารที่ติดอาวุธ ดังนั้นเมื่อเข้ามาอาศัยอยู่ในเขตชายแดนบริเวณภาคเหนือ

¹ อันประกอบด้วย อังกฤษ ฝรั่งเศส โซเวียต จีน และสหรัฐอเมริกา.

ของไทยในตอนแรก (พ.ศ. 2504) ก็ยังคงสภาพเป็นกองกำลังติดอาวุธเหมือนเดิม บริเวณชุมชนที่อยู่อาศัยในระยะแรกก็มีลักษณะ เป็นทำเลที่ตั้งทางยุทธศาสตร์ ดังจะเห็นได้จากทำเลที่ตั้งที่บ้านถ้ำวัวบ กิ่งอำเภอไชยปราการ (อ.ฝาง) จ. เชียงใหม่ ซึ่งมีกองบัญชาการ และค่ายทหาร และโรงม้าตลอดจนการมีโรงครัว เพื่อเลี้ยงทหาร เป็นต้น ในเรื่องที่ตั้งซึ่งมีลักษณะ เป็นกองบัญชาการทหารดังกล่าวนี้จึงเป็นที่กล่าวถึง และถูกวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างแพร่หลายในอดีตว่าเป็นการละเมิดประชาธิปไตยของชาติจากการมีกองกำลังต่างชาติอยู่ในประเทศ เปรียบเสมือนดินแดนสนธิยา เพราะไม่มีผู้คนข้างนอกได้มีโอกาสรู้เห็นและ เยี่ยมกรายเข้าไปได้เลย แต่ปัจจุบันนี้เนื่องจากสถานการณ์ทางการเมืองภายในและภายนอกเข้าไป ตลอดจนนโยบายทางการเมืองของรัฐบาลไทยที่เปลี่ยนแปลงที่ตั้งของกองกำลังอพยพดังกล่าว จึงมีการเปิดเผยและแปรสภาพเป็นชุมชนพลเรือน ดังที่ทราบกันดีว่าในปัจจุบันสถานที่ดังกล่าว ได้พัฒนาและกำลังพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญไปแล้วดังเช่นที่ดอยแม่สะลอง อ.แม่จัน จ. เชียงราย และกำลังพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวอีกหลาย ๆ แห่ง เช่นที่ถ้ำวัวบ กิ่ง อ. ไชยปราการ จ. เชียงใหม่ และที่อำเภอต่าง อ. เชียงของ จ. เชียงราย ตลอดจนที่บ้านแม่ฮ่อม อ. เมือง จ. แม่ฮ่องสอน เป็นต้น

ด้วยลักษณะการเป็นกองกำลังติดอาวุธแต่เดิม จึงก่อให้เกิดปัญหาการเมือง กล่าวคือ

ด้านการเมืองระหว่างประเทศ นอกจากจะกระทบความสัมพันธ์ระหว่างไทย กับสาธารณรัฐประชาชนจีน (ก่อนจะมีการเปิดสัมพันธ์ทางการทูตเมื่อ พ.ศ. 2518) เกี่ยวกับการให้พื้นที่กองกำลังทหารของจีนแก่ชาติ ซึ่งมีผลต่อการแทรกซึมและก่อการร้ายของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ โดย ได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายจีนคอมมิวนิสต์มากขึ้น นอกจากนั้นยังกระทบความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะประเทศพม่า ซึ่งมีเขตแดนติดต่อกับประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาชนกลุ่มน้อยลัทธิชาตินิยมซึ่งทหารจีนอพยพได้เข้าไปเกี่ยวข้องและให้การสนับสนุนด้วย เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศด้านชายแดนไทย-พม่าในเขตภาคเหนือโดยทั่วไปเป็นเทือกเขา พื้นที่เป็นป่าไม้ส่วนใหญ่ ตลอดจนขาดเส้นทางคมนาคมที่เจ้าหน้าที่จะเข้าไปดูแล ได้อย่างทั่วถึงและอย่างต่อเนื่อง (โดยเฉพาะในแง่ของการแสดงอำนาจและกลไกแห่งรัฐ) จึงเป็นโอกาสให้บรรดาภคภูมิพม่า

กลุ่มต่าง ๆ รวมทั้งชนกลุ่มน้อยสัญชาติพม่าได้เข้ามาอาศัยอยู่ตามบริเวณชายแดนในเขตไทย ทำให้รัฐบาลพม่าเกิดความกลังแคลงใจว่ารัฐบาลไทยมีส่วนรู้เห็นสนับสนุนต่อกบฏพม่ากลุ่มต่าง ๆ และโดยลักษณะการมีกองกำลังต่างชาติไม่ว่าจะเป็นกลุ่มใดก็ตาม เข้ามาถืออาวุธและอยู่อาศัยในดินแดนประเทศไทยย่อมเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ดังนั้นรัฐบาลไทยจึงได้เริ่มดำเนินการแก้ไขปัญหานี้อย่างจริงจังตั้งแต่ พ.ศ. 2521 โดยได้กำหนดนโยบายที่ชัดเจนว่าจะไม่ยินยอมให้กำลังกบฏพม่าไม่ว่ากลุ่มใด ๆ มาอาศัยในเขตไทยอันเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาลพม่า ส่วนชนกลุ่มน้อยสัญชาติพม่ากลุ่มต่าง ๆ ที่อพยพเข้ามาอยู่ในเขตไทยก่อน พ.ศ. 2519 รัฐบาลยอมให้อยู่อาศัยเป็นการชั่วคราว เพื่อรอการผลักดันออกไปเมื่อถึงเวลาอันควร แต่จะไม่ยอมให้คนพม่าพวกใหม่อพยพเข้ามาอยู่ในเขตไทยอีกต่อไป ดังนั้นทางราชการจึงเรียกบุคคลเหล่านี้ว่า **ผู้ลี้ภัยสัญชาติพม่า** โดยมีการจัดทำทะเบียนและบัตรประจำตัวผู้ลี้ภัยสัญชาติพม่า พ.ศ. 2522¹ ทั้งนี้เพื่อผลในทางควบคุมและเป็นการแสดงความจริงใจต่อรัฐบาลพม่า

แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากอดีตทหารจีนอพยพเหล่านี้เคยอยู่ในพม่ามาก่อนและยังคงมีความสัมพันธ์กับจีนซึ่งอพยพที่อยู่ในพม่า รวมทั้งความสัมพันธ์กับกำลังกบฏพม่ากลุ่มต่าง ๆ โดยเฉพาะไทยใหญ่และกระเหรี่ยง ดังนั้นในบางโอกาสพวกอดีตทหารจีนอพยพเหล่านี้แม้บางกลุ่มซึ่งมีอาวุธจึงเข้าร่วมขบวนการเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในทางที่ผิดกฎหมายโดยที่ทางราชการไม่ได้มีส่วนรู้เห็นด้วย แต่พฤติการณ์ดังกล่าวก็ย่อมมีผลกระทบต่อรัฐบาลไทยในฐานะที่มีส่วนรับผิดชอบต่อกลุ่มคนจีนอพยพอดีตทหารจีนที่อาศัยอยู่ในเขตไทย โดยหลักแล้วไม่ได้

ด้านการเมืองภายใน การเข้ามาอยู่อาศัยของกองกำลังอดีตทหารจีนอพยพพม่าได้เป็นระเบิดปัญหาที่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงทางการเมืองภายในของรัฐบาล แต่ละสมัยที่เข้ามาปกครองประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงหลังการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไทยที่สำคัญคือช่วงหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ซึ่งฝ่ายพลเรือนได้เข้ามาเป็นรัฐบาลเรื่อยมาจนกระทั่งถึง

¹ หลเอกสายหยุด เกิดผล. "ปัญหาความมั่นคงชายแดนไทย-พม่าในเขตภาคเหนือของไทย", รัฐศาสตร์ปริทัศน์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ก.ย. 2525), หน้า 31-33.

พ.ศ. 2523 สถานการณ์ทางการเมือง โดยเฉพาะการกำหนดเป้าหมายตลอดจนแนวทางในการปราบปรามคอมมิวนิสต์ได้กำหนดรูปแบบออกมาอย่างชัดเจนโดยพลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ในช่วง พ.ศ. 2523 ได้ประกาศใช้คำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 66/2523 สำคัญคือ มุ่งใช้นโยบายการเมืองนำหน้าการทหาร เพื่อแก้ปัญหาความไม่มั่นคงของชาติอันเกิดจากภัยคอมมิวนิสต์ ในช่วงเวลานี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นครั้งแรกที่รัฐบาลได้ประกาศนโยบายในการแก้ปัญหาคอมมิวนิสต์ในทางปฏิบัติออกมาอย่างชัดและเป็นระบบ รัฐบาลจึงได้กำหนดมาตรการผ่อนคลายเป็นพิเศษโดยมากซึ่งลดการปราบปรามประชาชนลงควบคู่ไปกับความพยายามปรับแก้ฐานทางเศรษฐกิจของประเทศ เน้นการส่งเสริมและการพัฒนาชนบทยากจนให้มีชีวิตความเป็นอยู่สะดวกสบายขึ้น ขณะเดียวกันรัฐบาลก็ได้เข้ามาตราการทหารเพื่อทำลายกำลังอาวุธของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยควบคู่ไปด้วย¹

ด้วยเหตุดังกล่าวจึงมีการแสดงความคิดเห็นตลอดจนการวิพากษ์วิจารณ์เรื่องกองกำลังทหารจีนอพยพอย่างกว้างขวางจากบรรดานักศึกษาปัญญาชนและนักการเมืองที่ไม่เห็นด้วยกับการคงไว้ซึ่งกองกำลังอดีตทหารจีนอพยพ โดยเฉพาะด้วยเหตุผลที่ว่าไม่ได้ก่อให้เกิดผลดีต่อการแก้ปัญหาความมั่นคงของชาติ โดยเฉพาะภายหลังจากที่รัฐบาลได้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อสาธารณรัฐประชาชนจีน² รวมทั้งการที่รัฐบาลใช้นโยบายผ่อนปรนต่อการแก้ไขปัญหาคอมมิวนิสต์ในประเทศไทย ประกอบกับสถานการณ์การเมืองของโลกที่เปลี่ยนแปลงภายหลังจากสงครามเวียดนามยุติลงจะเห็นได้ว่าประเทศไทยจำเป็นต้องแปรเปลี่ยนนโยบายต่างประเทศ ตลอดจนการดำเนินนโยบายด้วย โดยเฉพาะนโยบายการหันมาเป็นมิตรกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อแก้ไขปัญหาคอมมิวนิสต์ชายแดน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาชายแดนไทย-พม่า, ไทย-กัมพูชา และ ไทย-ลาว ภายใต้การขยายอิทธิพลของ

¹ นฤมิตร สอดสุข. "จีนศึกษากับผลกระทบทางการเมืองและการต่างประเทศของไทย", เอเชียปริทัศน์ ปีที่ 5 ฉบับที่ 3 (ก.ย.-ธ.ค.) พ.ศ. 2527, หน้า 43.

² จากการเดินทางไปเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยนายกรัฐมนตรี คือ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2518 พร้อมทั้งการเปิดสัมพันธไมตรีทางการทูตระหว่างประเทศทั้งสอง

เวียดนามในแถบกัมพูชาและลาว¹

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าปัญหาของกำลังเงินอพยพ หรืออดีตทหารจีนคณะชาติจะเป็นปัญหา โดยเฉพาะในช่วงที่ยังเป็นกองกำลังติดอาวุธอยู่ แต่สภาพการณ์ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่ากองกำลังที่เคยติดอาวุธ ได้ถูกปลดอาวุธจนเหลือเพียงบางส่วนเพื่อป้องกันตนเองเล็กน้อยในบางแห่ง ภายใต้การควบคุมของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการของหน่วยเฉพาะกิจ 327 ที่เข้าไปรับผิดชอบ

นอกจากกลุ่มคนจีนอพยพอดีตทหารจีนคณะชาติจะเป็นปัญหาที่มีการโจมตีอย่างมาก อันเนื่องมาจากลักษณะการเป็นกองกำลังติดอาวุธแล้ว ยังมีปัญหาจากการที่กลุ่มเงินอพยพมักจะไม่มีส่วนพัวพันหรือเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด ซึ่งแต่เดิมในอดีตก็มีส่วนพัวพันกับขบวนการค้าฝิ่นและการค้าเถื่อนจากเขตพม่าเข้าสู่เขตไทย โดยมีความเกี่ยวข้องกับผู้นำทางการเมืองบางคนของไทยในอดีตด้วย แต่ในปัจจุบันก็มักมีข่าวการเข้าไปพัวพันกับยาเสพติดประเภทเฮโรอีนดังที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์อยู่เสมอเกี่ยวกับการจับกุมเงินย้อยในคดีหรือข้อหาการค้าเฮโรอีน โดยในความหมายที่เข้าใจกันโดยทั่วไปของคำว่า "เงินย้อย" นั้นมักเป็นที่เข้าใจครอบคลุมไม่ถึงกลุ่มคนจีนอพยพทุกกลุ่มไม่ว่าจะเป็นพลเรือน หรือพวกอดีตทหารจีนคณะชาติ ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ซึ่งถ้าจะมองประเด็นความเข้าใจในเชิงเหมารวมเช่นนี้ก็เห็นว่า ไม่เป็นการยุติธรรมกับต่อกลุ่มคนจีนอพยพบางคนซึ่งไม่ได้มีส่วนร่วมด้วย แต่ต้องมาพลอยเสียชื่อไปด้วย

แต่อย่างไรก็ตามก็จำเป็นต้องขอกล่าวถึงประเด็นของปัญหายาเสพติดกับกลุ่มคนจีนอพยพซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นปัญหาที่มีการกล่าวถึงอย่างกว้างขวางในเรื่องนี้ ดังจะเห็นได้จากภาระหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่งที่ทางหน่วยเฉพาะกิจ 327 ของกองทัพบกที่ 3 (กองทัพบก) ต้องมีหน้าที่คือ การปราบปรามยาเสพติด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่เป็นแหล่งปลูกและผลิตฝิ่น อาจเป็นการสะดวกในการติดตามในเรื่องนี้ ตลอดจนความพร้อมในด้านบุคลากร และอาจเป็น

¹ BHANSOON LADAVALYA, "Thailand'd Foreign Policy Under Kukrit PRAMOJ : A Study in Decision-Making", Ph.D. Thesis, Northern Illinois University, 1980, p.113-117.

เหตุผลเดียวกันในเรื่องของความสะดวกและโอกาสสำหรับผู้ที่อยู่อาศัยในบริเวณที่เป็นแหล่งของการปลูกฝิ่นที่ต้องอยู่ในพื้นที่ภูเขาสูงทางภาคเหนือของไทย ตลอดจนแหล่งผลิตในประเทษพม่าด้วย โดยทั้งนี้กลุ่มอดีตทหารจีนนอสมภัก์ถูกระบุว่าเป็นกองกำลังกึ่งกัการล่า เลียงฝิ่นจากรัฐบาลของประเทษพม่า เพื่อส่งมาให้แก่พ่อค้า โดยคิดค่าจ้างกึ่งกัขบวนการล่า เลียงฝิ่นเพราะกลุ่มอดีตทหารจีนคณะชาติมีอาวุธที่ดีกว่าชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ ดังจะเห็นจากข่าวการปะทะกันระหว่างกองกำลังของอดีตทหารจีนคณะชาติกับกองกำลังชนกลุ่มน้อย ไม่ว่าจะ เป็นกองกำลังของขุ่ซ่า หรือกองกำลังพวกว่าแดง นอกจากนี้ยังมีข่าวการจับกุมโรงงานผลิต เฮโรอีนในเขตชายแดนไทย-พม่า ซึ่งอาจเป็นของอดีตทหารจีนคณะชาติ หรือของจีนนอสมภัก์ เรือรวมกับการจับกุมของพวกขุ่ซ่าด้วย¹

อย่างไรก็ตามในเรื่องการปราบปรามแหล่งผลิตยาเสพติดในบริเวณชายแดนไทย-พม่า นั้น แสดงให้เห็นถึงการแข่งขันการค้าและผลิตยาเสพติดระหว่างกลุ่มจีนนอสมภัก์กับชนกลุ่มน้อยพม่า ซึ่งจากข่าวที่ออกมาปรากฏนี้ ถ้าเป็นกลุ่มจีนนอสมภัก์จะพาดพิงให้เข้าใจว่าหมายถึงกลุ่มจีนอดีต ทชช. กองพล 93 (ตามชื่อที่นิยมเรียกอดีตทหารจีนคณะชาติ) และถ้าเป็นการกล่าวถึงชนกลุ่มน้อยพม่าที่พัวพันเรื่องยาเสพติดก็ย่อมต้องหมายถึงกลุ่มของขุ่ซ่า

ด้วยเหตุนี้ เมื่อมีข่าวออกมาเกี่ยวกับการจับกุมยาเสพติด (เฮโรอีน) และถูกระบุว่าจีนนอหรือจีนกองพล 93 แล้วย่อมมีผลกระทบต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบ คือฝ่ายทหารนอกจากนี้ยังอาจเป็นแนวทางให้เกิดการขัดแย้งทางการเมืองภายในได้ โดยเฉพาะเป็นการบั่นทอนเสถียรภาพทางการเมืองของรัฐบารัก โดยที่พรรคการเมืองฝ่ายตรงกันข้ามอาจหยิบยกขึ้นมาเป็นข้อกล่าวหาโจมตีได้ ดังเช่น ข่าวลือที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์กับอดีตทหารจีนนอสมภัก์ กองพล 93 ในเชิงที่ว่ากองพล 93 เป็นกองกัส่วนตัว เพราะได้รับการสนับสนุนจากพลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ในสมัยที่ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี อย่างไรก็ตามข่าวลือใน

¹ Alfred W. McCoy. The Politics of Heroin in Southeast Asia. Harper & Row, Publishers, Singapore, 1989, p.331.

ในเรื่องดังกล่าวได้มีการพูดอย่างมากในช่วงหลังจากหมดสมัยการเป็นนายกรัฐมนตรีของพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ แต่เป็นช่วงที่ พลเอกเกรียงศักดิ์ ดำรงฐานะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในฐานะพรรคฝ่ายค้านของรัฐบาล¹ และแม้แต่แหล่งข่าวทางทหารระดับสูงได้เปิดเผยกับ "มติชนสุดสัปดาห์" ว่า กองพล 93 นั้น เคยได้รับการสนับสนุนจาก ซี.ไอ.เอ. (หน่วยสืบราชการลับของสหรัฐอเมริกา) ทั้งด้านการเงินและอาวุธ เพื่อเข้าก่อการรัฐบาลจีนคอมมิวนิสต์ แต่ภายหลังจากเงินสนับสนุนเริ่มลดน้อยลง กองพล 93 เริ่มหันไปหารายได้จากการค้าฝิ่น และสินค้าเถื่อน เพื่อเลี้ยงดูกองทัพ รวมทั้งมีการปกครองตนเอง อำนาจรัฐของไทย ไม่มีความหมายในเขตอิทธิพลของกองพล 93 จนรัฐบาลต้องมีมติตั้ง บก.04 ส่วนหน้า แหล่งข่าวคนเดียวกันยังระบุว่า ความสัมพันธ์ของกองพล 93 กับเจ้าหน้าที่ทหารระดับสูงของไทยนั้นสัมพันธ์กันมาก นายทหารระดับสูงของกองพล 93 มีบ้านพักอาศัยอย่างสุขสบายในชั้นราบและได้รับสัญชาติไทยอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และกองพล 93 นั้น หนีถือพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ อย่างมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสมัยที่พลเอกเกรียงศักดิ์ ดำรงตำแหน่งเป็นเสนาธิการทหารรับผิดชอบกองบัญชาการทหารสูงสุดส่วนหน้า ซึ่งดูแลกองพล 93 ได้ผลิตแผนพัฒนาอาชีพหลายโครงการ แต่ก็มีการแสข่าวทั้งในและต่างประเทศโจมตีอย่างหนักว่า พลเอกเกรียงศักดิ์ เป็นนายพลคนหนึ่งที่มิข่าวพัวพันเกี่ยวกับขบวนการค้ายาเสพติดของกองพล 93²

จากข่าวการเกี่ยวพันของกองพล 93 หรืออดีตทหารจีนอพยพกับการค้ายาเสพติดดังกล่าวข้างต้น ได้ก่อให้เกิดความมัวหมองและความระแวงสงสัยจากบุคคลภายนอกที่มีต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบควบคุมกลุ่มคนเงินอพยพอดีต ทจร. ดังจะเห็นได้จากพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ในสมัยที่เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ประกาศกลางที่ประชุมคณะรัฐมนตรีนำเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปทูลเกล้าของกองพล 93 และขู่สำ เพราะมีพฤติการณ์ค้ายาเสพติด รวมทั้งมีมติให้กระทรวงมหาดไทยและกระทรวง

¹ "กองพล 93 เขยื้อนการเมือง," สยามใหม่ ฉบับที่ 13 (ก.พ.2525), หน้า 29.

² "ยุบ บก.04 เหตุเพราะฝิ่น" มติชนสุดสัปดาห์. ปีที่ 5 ฉบับ 1458 (มีนาคม 2525), หน้า 5.

กลาโหมเร่งดำเนินการแก้ปัญหาโดยด่วน นอกจากนี้ยังมีข่าวว่ามีเจ้าหน้าที่ทหารของ บก.04 ส่วนหน้าบางคนที่ส่วนหน้าหันกับการก้าวยาสงัดด้วย ตลอดจนรายได้ของพรรคการเมืองฝ่ายค้านพรรคหนึ่ง ส่วนหนึ่งมาจากกองพล 93 (ตามที่แหล่งข่าวทางทหารชี้แจงกับมติชนสุดสัปดาห์)¹ เกี่ยวกับปัญหาของกองพล 93 นี้ แม้กระทั่งเมื่อทางรัฐบาลในสมัยพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ดำเนินการปราบปรามกองกำลังของขุนสำที่บ้านดินแดง อ.แม่จัน จ. เชียงราย ซึ่งได้มีการปะทะกันอย่างรุนแรงระหว่างกองกำลังฝ่ายไทย กับกองกำลังของขุนสำ เมื่อวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2525 โดยได้ชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นในการที่รัฐบาลต้องเข้าปฏิบัติการในครั้งนั้นว่า เนื่องจากกองกำลังของขุนสำมีเจตนาฝ่าฝืนกฎหมายไทย โดยทำการข่มขู่คนจำนวนมาก ประกอบด้วยอาวุธร้ายแรงจัดตั้งเป็นกองกำลังเถื่อนที่ผิดกฎหมายทั้ง ๆ ที่รัฐบาลได้ห้ามปรามหลายครั้ง นอกจากนี้ยังสร้างโรงงานผลิตยาเสพติดให้โทษร้ายแรง คือ เฮโรอีนจำนวนมากมายหลายแห่งที่ยังร่วมมือกับกองกำลังที่ไม่ทราบสัญชาติใหม่มากระทำความผิดกฎหมาย โดยลักลอบส่งเฮโรอีนเข้ามาจำหน่ายในประเทศไทย ทำให้ประเทศไทยเสียชื่อเสียงเป็นอย่างมาก จึงจำเป็นที่รัฐบาลจะต้องทำให้พื้นที่เขมร เวียดนามนี้เกิดความสงบ²

จากเหตุการณ์การปราบปรามกองกำลังขุนสำของรัฐบาลไทยดังกล่าว ได้มีผู้สงสัยกันว่าทหารจีนคณะชาติกองพล 93 อาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับการปราบและการกวาดล้างขุนสำ ซึ่งเป็นคู่แข่งกันทางการค้าและผลิตยาเสพติดด้วยก็ได้ ดังจะเห็นได้จากกรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดนได้เข้าทำการปราบปรามโรงงานผลิตเฮโรอีนที่ด้อยห้วยหมาก เขต อ.แม่จัน จ. เชียงราย ห่างจากชายแดนพม่าเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2524 ซึ่งปรากฏว่าต้องมีการปะทะกันกับทหารจีนคณะชาติกองพล 93 ซึ่งคุ้มกันโรงงานอยู่ แต่กลับมีข่าวว่าเป็นโรงงานผลิตฝิ่นของขุนสำ เนื่องจาก

¹ "ยุบ บ.ก.04 เหตุเพราะฝิ่น," มติชนสุดสัปดาห์ ปีที่ 5 (เดือนมีนาคม, 2525), หน้า 5.

² "กรณีการปราบปรามกองกำลังขุนสำ," สยามจดหมายเหตุ ปีที่ 7 ฉบับที่ 6 (5-11 กุมภาพันธ์ 2525), หน้า 142-145.

โรงงานแห่งนี้ตั้งอยู่ไกลไปทางด้านบ้านหินแตก (บ้านเทอดไทย) ซึ่งเป็นที่ตั้งของกองกำลังขุนสำ นอกจากนี้ยังมีผู้ตั้งข้อสังเกตอีกว่า เรื่องโรงงานผลิตเซโรอีนั้นกล่าวกันว่าทหารจีนคณะชาติมีอยู่มากกว่าของขุนสำหลายเท่าตัว แต่กลับไม่ค่อยได้รับความสนใจจากทางราชการ¹

อย่างไรก็ตาม อาจกล่าวได้ว่า ตั้งแต่ พ.ศ. 2525 เป็นต้นมา นับเป็นช่วงระยะเวลาที่รัฐบาลเห็นนโยบายการปราบปรามยาเสพติดอย่างเด็ดขาด ซึ่งเป็นสมัยที่พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ดังนั้น นโยบายดังกล่าวจึงมาเกี่ยวพันกับปัญหาของจีนอพยพอดีตทหารจีนคณะชาติ (กองพล 93) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเป็นที่ทราบโดยทั่วกันว่าในอดีตที่ผ่านมาในกลุ่มคนจีนอพยพอดีต ทจข. (กองพล 93) มีส่วนพัวพันกับขบวนการค้ายาเสพติดในบริเวณสามเหลี่ยมทองคำ ประกอบกับผู้นำของกลุ่มจีนอพยพมีฐานะความเป็นอยู่ร่ำรวย จึงเป็นองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดการกล่าวถึงว่าเป็นผลมาจากรายได้โดยการค้าฝิ่น อีกทั้งยังมีความสนิทสนมเป็นพิเศษกับผู้นำของไทยมาตั้งแต่สมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์² ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรี (ระหว่าง พ.ศ. 2501-2506) นอกจากนี้ ผู้นำทางทหารของไทยบางคน เช่น พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ก็ได้เคยกล่าวถึงเรื่องการค้าฝิ่นของกลุ่มคนจีนอพยพอดีต ทจข. ว่า

....คนเหล่านี้ไม่มีพิษ ไม่มีภัย เจ้าหน้าที่ฝ่ายเราควบคุมตลอด มีการทำบัญชีคนและอาวุธ ทางเราได้เก็บอาวุธหนักไว้หมด ให้ติดตัวเฉพาะอาวุธเบาเท่านั้น เพราะบางห้องที่มีคอมมิวนิสต์พวกจีนฮ่อถูกยิงตายและบาดเจ็บไปกว่า 500 แล้วจากการปะทะกัน เขาเคยให้สัญญากับไทยว่าจะไม่ค้าฝิ่น ยังเคยมอบเงิน 27 ตันมาเผาทิ้งต่อหน้าเจ้าหน้าที่ไทย หลังจากนั้นก็ไม่ได้ค้าอีกเลย ทั้งนายพลลี และนายพลด่วน ไม่มีการค้าฝิ่นอย่างเด็ดขาด จะ

¹ "กองพล 93 รัฐอิสระบนแผ่นดินไทย," สยามรัฐกิจประกาศนวิจารย์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 35 (21 ก.พ. 2525), หน้า 19.

² "สามเหลี่ยมทองคำ : กองพล 93 และจางหู่" มติชนสุดสัปดาห์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 1344 (1-6 พ.ย. 2524), หน้า 7.

มีบ้างก็เป็นบางคนที่นายพลทั้งสองไม่รู้เห็น รัฐบาลได้ให้สัญชาติแก่คนทั้งสองตั้งตั้งแต่ปี 2517 และยังคงมอบหน้าที่กลุ่มคนจีนฮ่อต่อไป เพราะสามารถเข้าถึงจิตใจชาวจีนฮ่อได้ดีกว่าคนไทย พวกเขามีอาชีพเลี้ยงสัตว์ เพาะปลูก ต้นชา โดยการช่วยเหลือของรัฐบาลไทย....แต่ผมขอยืนยันว่าคนพวกนี้เป็นคนน่ารัก รักเมืองไทย เป็นคนดี ไม่มีพิษมีภัยต่อเรา มีกว่าครึ่งที่พูดภาษาไทยได้แล้ว และเขาก็ไม่มีที่จะไปอีกแล้ว ได้วันก็ไม่รับ กลับจีนก็ไม่ได้¹

สรุปแล้วจะเห็นว่าประเด็นปัญหาการปราบปรามยาเสพติดซึ่งจำเป็นต้องยอมรับว่ายังคงเป็นปัญหาใหญ่อยู่ไม่ปัจจุบันนี้ ตราบใดที่กลุ่มจีนฮ่อ (ตามชื่อที่เรียกกันอยู่ในหมู่คนทั่วไป) ยังเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมก็คงจะเป็นการยากที่จะไม่ให้ชื่อของกลุ่มคนจีนอพยพ ไม่ว่าจะ เป็นเป็นผลเรือน หรืออดีตทหารจีนคณะชาติถูกหมายรวมให้เข้าไปเกี่ยวข้องด้วยอย่างไม่มีทางหลีกเลี่ยง ดังนั้นจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันนี้ภายหลังจากที่กองทัพภาคที่ 3 ได้มอบโอนความรับผิดชอบเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยรวมทั้งพวกคนจีนอพยพให้แก่กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบต่อไปแล้ว กองทัพภาคที่ 3 ได้ขยายาร่วมเทให้กับงานปราบปรามยาเสพติด ซึ่งก็เกี่ยวข้องกับงานชนกลุ่มน้อยที่เคยรับผิดชอบอยู่ ทั้งนี้เพราะบริเวณที่มีปัญหาเรื่องยาเสพติด โดยเฉพาะก็คือ บริเวณพื้นที่ที่เคยเป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของกลุ่มคนจีนอพยพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตพื้นที่ที่กองกำลังอดีตทหารจีนคณะชาติอาศัยอยู่ในอดีต ได้ถูกอดีตหน่วยสืบราชการลับของสหรัฐอเมริกา หรือ ซี.ไอ.เอ. รายงานเมื่อกลางปี 1971 ว่า

...ที่กองบัญชาการของกองทัพที่ 5 ที่ตอยแม่สะลองเป็นหนึ่งในโรงงานผลิตเฮโรอีนที่สำคัญที่สุดในบริเวณสามเหลี่ยมทองคำ และในเดือนเมษายน

¹ พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ให้สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2518 เมื่อครั้งยังดำรงตำแหน่งเสนาธิการทหาร อ้างจาก "ความรู้เรื่องกองพล 93," มติชนสุดสัปดาห์ (1-6 พฤศจิกายน, 2524), หน้า 7.

1972 สำนักงาน NBC ได้รายงานว่ามีการจัดตั้งโรงงานที่ถ้ำจอบ อันเป็นที่ตั้งของกองบัญชาการของกองทัพที่ 3...¹

อย่างไรก็ตามข่าวคราวดังกล่าวข้างต้นจะเป็นความจริงหรือไม่ก็ตาม แต่ก็ส่งผลกระทบต่อมาถึงปัจจุบันในแง่ภาพจน์ของกลุ่มอดีตทหารจีนคณะชาติรวมถึงกลุ่มคนจีนอพยพอื่น ๆ ที่จะต้องแก้ภาพพจน์เดิมในอดีตให้หมดไป

ปัญหาการลักลอบขนเอาวุธสงครามซึ่งก็เป็นปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งของรัฐบาลอันเกี่ยวข้องกับความมั่นคงของชาติ ตลอดจนเป็นปัญหาการเมืองระหว่างประเทศ โดยเฉพาะกับประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงทั้งไม้ม่า และอินโดจีน ทั้งนี้เนื่องจากในบริเวณเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคเหนือไม่ว่าจะเป็นเชียงใหม่ เชียงราย และแม่ฮ่องสอน มีเขตแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านไม่ว่าจะเป็นพม่า และลาว ซึ่งกำลังมีปัญหาการเมืองภายในประเทศอยู่ โดยเฉพาะพม่า ซึ่งมีกองกำลังชนกลุ่มน้อยที่ติดอาวุธและเป็นปฏิปักษ์กับรัฐบาล แล้วหลบซ่อนอยู่ตามรอยตะเข็บชายแดนไทย-พม่า อันเป็นสาเหตุหนึ่งมาซึ่งการลักลอบขนเอาวุธ ตลอดจนมีการซื้อขายผ่านพ่อค้าจากเขตไทยเข้าไป นอกจากนี้ยังปรากฏแหล่งที่มีการลักลอบขนเอาวุธ คือที่บ้านห้วยทราย เขตประเทศลาว ซึ่งอยู่ฝั่งตรงข้ามอำเภอเชียงของ ของจังหวัดเชียงราย โดยบริเวณพื้นที่ดังกล่าวเป็นบริเวณที่อยู่อาศัยของพวกคนจีนอพยพ ซึ่งมักจะปรากฏเป็นข่าวในการเข้าไปพัวพันกับขบวนการดังกล่าวด้วย

ปัญหาการลักลอบนำคนเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในอดีตที่ผ่านมาฝ่ายอดีตทหารจีนคณะชาติจำเป็นต้องมีกองกำลังคนเพิ่มเข้ามาเพื่อทดแทนกองกำลังเก่าที่อาจตายหรือชราภาพไป จึงมีการนำคนต่างด้าวเข้ามาจากเขตพม่าโดยไม่ถูกต้อง เพื่อทดแทนกองกำลังที่ขาดหายไป ด้วยเหตุนี้ปัญหาคนเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมายจึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงจำนวนของคนจีนอพยพในชุมชนแต่ละแห่งด้วย ไม่ว่าจะเป็นชุมชนของอดีต ทจช. และชุมชนจีนอพยพพลเรือนอื่น ๆ

¹ ผู้เขียนได้อ้างและแปลจาก Alfred W. McCoy, The Politics of Heroin in Southeast Asia, P. 331.

ซึ่งไบบีเวทชุมชนจีนอพยพที่เป็นผลเรือนั้น ผู้เขียนใคร่ตั้งข้อสังเกตว่า เนื่องจากการปะปนโยกย้าย หรือเคลื่อนย้ายของผู้คนเข้า ๆ ออก ๆ อยู่ตลอดเวลา น่าจะได้มีมาตรการที่รัดกุมกว่านี้ ดังเช่น หมู่บ้านยาง อ.ปาง จ. เชียงใหม่ และหมู่บ้านตองออก (อรุโฆทัย) อ. เชียงดาว จ. เชียงใหม่ เพราะจากการที่ได้มีโอกาสเพื่อเปรียบเทียบศึกษาและสำรวจ ทำให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างหมู่บ้านผู้อพยพที่เป็นจีนผลเรือนและอดีตทหารจีนในกรณีของความรัดกุมจากการสอดส่องดูแลจากหน่วยราชการ โดยอาจพิจารณาจากมาตรการในการเดินทางเข้าออกจากหมู่บ้านตลอดจนจำนวนของผู้อาศัย อาจกล่าวได้ว่า หมู่บ้านอดีต ทจช. มีลักษณะรัดกุมกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะด้วยความแตกต่างระหว่างระบบการปกครองแบบทหารกับผลเรือน อาจเป็นเงื่อนไขตัวแปรที่สำคัญประการหนึ่ง และอีกประการคือ ความพร้อมในด้านบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ที่เข้าประจำการซึ่งฝ่ายทหารมีขีดความสามารถ และกำลังบุคคลที่พร้อมกว่าฝ่ายผลเรือน

ดังนั้น ปัญหาการเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับชุมชนจีนอพยพจึงจำเป็นต้องคอยสอดส่อง และเข้มงวดทั้งชุมชนอดีต ทจช. และชุมชนจีนอพยพผลเรือนด้วยไปพร้อม ๆ กัน

ปัญหาด้านการทหาร ดังที่ได้ทราบแล้วว่า ในอดีตกลุ่มคนจีนอพยพ โดยเฉพาะอดีตทหารจีนคณะชาติเป็นกองกำลังติดอาวุธก่อนที่จะอพยพเข้ามาตั้งกองบัญชาการอยู่ในดินแดนภาคเหนือของประเทศไทย ดังนั้นด้วยลักษณะ เป็นกองกำลังทหารจึงมีลักษณะ เป็นกองกำลังติดอาวุธเรื่อยมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ เป็นกองกำลังติดอาวุธดังกล่าวในอดีต ได้สร้างความยิ่งใหญ่ให้แก่อิทธิพลของอดีต ทจช. เพิ่มขึ้นในบริเวณชายแดนไทย-พม่า ซึ่งเป็นบริเวณแหล่งเพาะปลูกฝิ่น อันเป็นสินค้าที่สำคัญบนภูเขาในแถบนี้จนถึงรัฐฉาน รัฐโกกั้ง และรัฐว้า ในเขตพม่าด้วย ในแง่ที่กล่าวถึงในลักษณะที่ได้สร้างความยำเกรงให้แก่ผู้คนในแถบนั้น ดังที่มิชชันนารีอเมริกันที่เข้าไปเผยแพร่ศาสนาคริสต์ได้กล่าวไว้ว่า

... เมื่อการรบกวนที่บรรทุกฝิ่นได้เข้ามา หรือผ่านมาในหมู่บ้าน ผู้หญิง และเด็กจะออกจากหมู่บ้านไปหลบอยู่ใต้อาซั่ว เหลือแต่เพียงผู้ชายที่อยู่เฝ้าหมู่บ้าน

จนเมื่อการราวานที่มี ผ่องพรรณทุกฝิ่นเต็มออกจากหมู่บ้านแล้ว ผู้คนจึงออกจากป่ากลับเข้ามาในหมู่บ้านตามเดิม...¹

ด้วยโครงสร้างแบบทหารของกองกำลังอดีต ทจข. ดังกล่าว จึงทำให้เป็นกองกำลังผูกขาดการค้าฝิ่นในแถบนี้ได้ทั้งหมด และสามารถป้องกันการราวานฝิ่นไม่ให้ถูกพวกโจรมาปล้น รวมทั้งกองกำลังของตำรวจ ซึ่งมีเล็กละเอียดด้วย นอกจากนี้ ผู้นำของกองทัพทั้งสอง คือ นายพลตัน ซี เหวิน แห่งกองทัพ 5 และนายพล ลี เหวิน ผาน แห่งกองทัพ 3 ได้กลายเป็น นายทุนใหญ่แห่งธุรกิจการค้าฝิ่นในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เนื่องจากขีดความสามารถในการควบคุมบริเวณแหล่งที่ซื้อฝิ่นส่วนมากในเขตรัฐฉานประมาณ 60,000 ตารางไมล์ นอกจากได้ประมาณ 90% ของฝิ่นใหม่มาที่ถูส่งออกจากรัฐฉานอยู่ภายใต้ การราวานของนายพลทั้งสองเพื่อเข้าไปในเขตภาคเหนือของไทย ด้วยกองทัพและอาวุธที่เหนือกว่าพวกกบฏรัฐฉาน และหน่วยทหารของพม่า จึงทำให้กองกำลังอดีตทหารจีนคณะชาติมีอิทธิพลครอบคลุมการค้าฝิ่นในแถบชายแดนภาคเหนือของไทยจนถึงพม่าทางตอนเหนือ²

ตั้งแต่ พ.ศ. 2504 ที่กองกำลังอดีต ทจข. เคลื่อนเข้ามาในประเทศไทยจึงมีลักษณะเป็นกองกำลังติดอาวุธเรื่อยมา ด้วยเหตุผลทางการค้าดังกล่าวเป็นประการที่สองรองจากเหตุผลประการแรกทางการเมือง ดังกล่าวมาตั้งแต่แรกตั้งที่นายพลตัน ซี เหวิน ได้ให้เหตุผลแก่นักหนังสือพิมพ์อังกฤษเมื่อ พ.ศ. 2510 (ค.ศ. 1967) ที่ต้องเข้าเกี่ยวข้องกับการค้าฝิ่นโดยอ้างถึงความจำเป็นที่จะต้องมียกทัพเพื่อต่อสู้กับคอมมิวนิสต์ การต่อสู้จำเป็นต้องมีกองทัพและกองทัพต้องมีเงินจะซื้อปืนได้ต้องมีเงิน บทสรุปเป็นอย่างนี้เงินก็คือฝิ่นนั่นเอง³

¹ ผู้เขียนได้อ้างและแปลมาจาก Alfred W. McCoy, The Politics of Heroin in Southeast Asia, p. 317.

² Ibid, p.319.

³ Alfred W. McCoy, The Politics of Heroin in Southeast Asia, p.319.

ถึงแม้ว่าการติดต่ออาชญากรรมของกองกำลังอดีต ทจข. จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับกองทัพไทย ในช่วงแห่งการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ โดยเริ่มจาก พ.ศ. 2510-2513 ซึ่งปรากฏเหตุการณ์การก่อการร้ายที่ไม่สงบของชาวเขาเผ่าม้งในจังหวัดเชียงราย และจังหวัดน่านที่ถูกเรียกว่า ม้งแดง (ในความหมายของม้งที่เป็นคอมมิวนิสต์) โดยที่ฝ่ายทหารไทยไม่ชำนาญสถานการณ์ประเทศที่เป็นภูเขา ด้วยการสนับสนุนและร่วมมือจากกองกำลังอดีต ทจข. ซึ่งชำนาญภูมิประเทศมากกว่า จึงสามารถเข้ารักษาสถานการณ์และขับไล่พวกม้งแดงออกจากเขตอำเภอเชียงของ จ. เชียงรายได้¹

ด้วยเหตุนี้จึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นความรับผิดชอบของกองทัพบกที่มีต่อกลุ่มอดีต ทจข. ไม่ว่าจะ เป็นการเคลื่อนไหวในการเข้า และออกจากรุ่นชนที่อาศัยอยู่ หรือแม้กระทั่งการตกลงร่วมมือกันกับกองทหารไทยเกี่ยวกับความสงบในบริเวณชายแดน โดยเฉพาะช่วงที่มีการคุกคามจากฝ่ายตรงข้ามที่เรียกว่าผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ซึ่งทั้งนี้เมื่อคำนึงถึงความจำเป็นในแง่ยุทธศาสตร์ทางทหารแล้วก็น่าจะมีเหตุผลในการแบ่งเบาภาระของกองทัพไทย แต่เมื่อคำนึงถึงผลที่อาจตามมาจากการกระทำของกองกำลังอดีต ทจข. โดยเฉพาะในสิ่งที่ละเมิดกฎหมาย ดังเช่น การเป็นกองกำลังคุ้มกันการวางระเบิด หรือการรับจ้างขโมยในเขตติดต่อจนการมีส่วนพัวพันกับการค้าและผลิตเฮโรอีนในปัจจุบัน ย่อมเป็นธรรมดาที่จะต้องอยู่ในความรับผิดชอบของกองทัพบกที่ไม่อาจปฏิเสธได้ ในฐานะผู้ควบคุมดูแลไม่เช่นนั้นก็จะเกิดคำถามในลักษณะที่รู้เห็นเป็นใจด้วย อันอาจหมายถึงความเคลือบแคลงสงสัยในแง่ของผลประโยชน์ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ดังปรากฏข่าวที่มีการวิพากษ์วิจารณ์ในเรื่องนี้ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสื่อมศรัทธาต่อกองทัพ และสถาบันทหารด้วย

ดังนั้น การดำรงอยู่ของกองกำลังอดีต ทจข. จนกลายมาเป็นชุมชนผู้อพยพ จึงอยู่ในความสนใจของคนไทยทั่วไป โดยเฉพาะความไม่เข้าใจของคนไทยในแง่การเป็นกองกำลังที่ติดต่ออาชญากรรมแบบทหาร แต่ไม่ใช่ทหารไทย แต่เป็นทหารต่างชาติในดินแดนไทย จนกระทั่งเมื่อประมาณ พ.ศ.

¹ Alfred W. McCoy, The Politics of Heroin in Southeast Asia, p. 330.

2529-2533 ทางรัฐบาลโดยกองทัพอากาศที่ 3 ได้จัดการปลดอาวุธอดีต ทจข. ทั้งหมด คงเหลือไว้เฉพาะหน่วยหรือชุดป้องกันหมู่บ้าน ภายใต้ระบบการป้องกันหมู่บ้านตามแนวชายแดน¹ ซึ่งชุดปฏิบัติการหน่วยเฉพาะกิจ 327 เป็นผู้รับผิดชอบ โดยมอบอาวุธปืนลูกซองแท่งยาวปืนสงครามที่มีใช้อยู่แต่เดิม เพื่อให้ผู้อยู่ในหมู่บ้านมีขีดความสามารถในการป้องกันหมู่บ้านตนเองในขั้นต้นด้วยการฝึกพบทวนทุกปีโดยชุดปฏิบัติการหน่วยเฉพาะกิจ 327 ยกเว้นหมู่บ้านหนองอูก (เมืองนะใต้) เพียงแห่งเดียวที่ได้รับการอนุมัติเป็นหมู่บ้าน อพฟ. (หมู่บ้านอาสาพัฒนาป้องกันตนเอง) เป็นกรณีพิเศษเมื่อ พ.ศ. 2533² เนื่องจากพื้นที่หมู่บ้านแห่งนี้ยังมีเหตุการณ์สู้รบระหว่างกองกำลังชนกลุ่มน้อยขุข่าและว้าอยู่เสมอ และรุนแรงจึงต้องการให้หน่วยราชการต่าง ๆ ได้เข้าไปดำเนินการตามระบบของหมู่บ้าน อพฟ. เพื่อพัฒนาความเจริญและสร้างความปลอดภัยด้วย

4.2 ด้านเศรษฐกิจ

จากพื้นฐานเดิมของกลุ่มจีนอพยพอดีต ทจข. ซึ่งอาศัยอยู่บนภูเขา โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ที่ค่อนข้างกัฏดาร และแห้งแล้ง พื้นที่เป็นดินที่ไม่สามารถปลูกพืชผลได้ประกอบกับความเคยชินในการเป็นทหารมาโดยตลอด หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ การเป็นทหารโดยอาชีพ จึงทำให้กลุ่มคนพวกนี้ไม่มีความสามารถที่จะไปประกอบการอาชีพอย่างอื่น ดังจะเห็นได้จากการที่กลุ่มทหารจีนอพยพในอดีตได้รับจ้างเป็นกองกำลังคุ้มกันคาราวานเงินของพ่อค้าจีนฮ่อ (ยูนนาน) ในดินแดนภาคเหนือของไทย หลังจากที่มีพ่อค้าไทยไม่อาจกระทำการค้าส่งต่อไปได้อย่างสะดวก อันเนื่องมาจากการที่รัฐบาล

¹ ใน พ.ศ. 2533 รวมมีหมู่บ้านเมืองกันชายแดนทั้งหมด 9 หมู่บ้าน คือ บ้านเปียงหลวง บ้านเมืองนะ บ้านหนองอูก (เมืองนะใต้) บ้านหลวง บ้านลำงอบ บ้านแม่แอบ บ้านผาตั้ง บ้านแม่สะลอง และบ้านลัมมะกอกหวาน

² อัสถ์ บำรุงพฤกษ์, ปัญหาชนกลุ่มน้อยกับความมั่นคงแห่งชาติ ศึกษาเฉพาะกรณีจีนฮ่อ (ผู้อพยพอดีตทหารจีนคณะชาติ), หน้า 61.

ได้ออกกฎหมายห้ามค้าและเสพฝิ่น เมื่อ พ.ศ. 2491 และ 2496¹ อันมีผลให้พ่อค้าจีนฮ้อ และ กองกำลังอดีต ทจข. เข้ามาแทนที่ในขบวนการค้าฝิ่นต่อไปด้วยความสัมพันธ์ระหว่างพ่อค้าจีนฮ้อกับ กองกำลังอดีต ทจข. ซึ่งฝั่งพาณิชย์ซึ่งกันและกันในธุรกิจการค้าฝิ่น โดยเฉพาะการติดต่อแลกเปลี่ยน ซื้อขายกับผู้ปลูก คือ ชาวเขาเผ่าม้ง ซึ่งพ่อค้าจีนฮ้อจะเป็นผู้ไปติดต่อซื้อขายเมื่อรวบรวมเรียบร้อยแล้ว ก็เป็นหน้าที่ของกองกำลังอดีต ทจข. ในการลำเลียงและคุ้มกันเพื่อส่งต่อไปยังพ่อค้าที่อยู่ไต้หวัน ราบต่อไป ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่ากลุ่มคนที่ทำการค้าฝิ่นที่สำคัญคือ พวกจีนฮ้อ (ยูนนาน) และพวกจีนฮ้อที่เป็นพ่อค้าฝิ่นเหล่านี้ ก็จะมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกันกับอดีต ทจข. ซึ่ง เป็นผู้คุ้มกันการราวาเมรทุกฝิ่นออกจากป่า

จากสภาพความเป็นอยู่และการดำรงชีพในอดีตดังกล่าวของชนจีนอพยพอดีตทจข. จึงเกี่ยวข้องกับฝิ่นซึ่งถือว่าเป็นสิ่งผิดกฎหมายมา โดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะ เวลาต่อมาซึ่ง ฝิ่นถูกแปรสภาพด้วยขบวนการทางเคมีมาเป็นเฮโรอีนอันเป็นสิ่งเสพติดที่ร้ายแรงพอ ๆ กับราคาที่สูงขึ้นด้วยทำให้ภาพพจน์ของกลุ่มคนจีนอพยพ ไม่ว่าจะเป็นผลเรือน หรืออดีต ทจข. ซึ่งถูกรวมเรียกว่า "จีนฮ้อ" นั้นแยกไม่ออกจากการถูกกล่าวว่าเป็นผู้ค้าสิ่งผิดกฎหมาย คือ ทั้งผู้ผลิตและผู้ค้า เฮโรอีน ทั้งนี้เพราะในอดีตสามารถควบคุมการผลิตฝิ่นแก่เขาเอาไว้ได้เกือบจะทั้งหมด²

ด้วยเหตุนี้จึงปรากฏว่าพวกจีนฮ้อในความหมายรวมไปถึงกลุ่มคนจีนอพยพทั้งผลเรือน และอดีต ทจข. สามารถแสวงหาความร่ำรวยได้จากการค้าสิ่งผิดกฎหมายในสายตาของคนภายนอก เพราะฉะนั้น กลุ่มคนพวกนี้จึงอาจนำเงินทุนที่มีอยู่ไปประกอบอย่างอื่น ซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมายอันจะ ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางรายได้เพิ่มขึ้นทั้ง โดยทางตรง และทางอ้อม เช่น กิจการห้างร้านต่าง ๆ หรือกิจการอื่น ๆ ที่สามารถลงทุนและประกอบการได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

¹ สุชาติ สวัสดิ์ศรี. "ความเป็นมาของขบวนการค้าฝิ่นในเมืองไทย" สังคมศาสตร์ปริทัศน์. ฉบับที่ 2 ปีที่ 11 (ก.พ. 2516), หน้า 34.

² ดูรายละเอียดใน Alfred W. McCoy, The Politics of Heroin in Southeast Asia, p. 318.

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อกล่าวถึงกลุ่มคนจีนอพยพ โดยเฉพาะกลุ่มจีนอพยพอดีต ทชช. เห็น สามารถจะกล่าวได้เลยว่า ส่วนมากแล้วอยู่ในฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำ กลุ่มคนที่พอจะมีฐานะทางเศรษฐกิจสูงนับเป็นกลุ่มคนจำนวนน้อย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ในอดีตอยู่ในฐานะกลุ่มคนระดับผู้เฒ่าของกองทัพ ดังจะ เห็น ได้จาก ในปัจจุบันนี้ นอกเหนือจากความช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างอดีตผู้เฒ่า ทชช. ที่มีต่อกลุ่มคนจีนอพยพอดีต ทชช. ด้วยความสัมพันธ์อันดีกับลูกน้องที่ไม่อาจจะทิ้งกัน ได้แล้วก็ยังมีหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและ เอกชนของประเทศ ได้หัน ได้ช่วย เหลือ ในด้านเศรษฐกิจและสังคมแก่กลุ่มคนจีนอพยพ เหล่านี้ด้วย เช่น การตั้งสถานรักษายาบาล สถานฝึกฝืนคนชรา สถานที่เลี้ยงเด็กกำพร้า ซึ่ง เห็น ได้ทางด้านสวัสดิภาพสังคมในด้านอาชีพ ก็ส่งนักวิชาการมา ให้คำแนะนำด้านการพัฒนาอาชีพ เช่น การส่งเสริมด้านการเพาะปลูกพืช และผลไม้เมืองหนาว ซึ่งเหมาะกับสภาพภูมิอากาศและพื้นที่ที่ตั้งของชุมชนจีนอพยพ ในแถบภูเขาสูงที่มีอากาศหนาวเย็น โดยทางรัฐบาลไทยก็เห็นด้วยเพราะจะเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระรัฐบาลไทย อีกทั้งยังเป็น การยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของคนจีนในชุมชนจีนอพยพ ให้มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น เพื่อจะได้ ไม่พยายามอพยพเคลื่อนย้ายออกนอกเขตพื้นที่อันอาจก่อให้เกิดการแสวงหาอาชีพที่ผิดกฎหมายตลอดจนเป็นการยากที่จะควบคุมและ เป็นช่องว่างแห่งการลักลอบอพยพเข้ามา ในประเทศของชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ นอกประเทศด้วย ทั้งนี้เพราะ ไม่อาจควบคุมในเรื่องจำนวนคนจีนอพยพได้

4.3 ในด้านสังคม

อาจกล่าวได้ว่า ด้วยความเป็นมาทางประวัติศาสตร์แห่งการอพยพเข้ามาอยู่อาศัยในประเทศไทยของกลุ่มคนจีนอพยพอดีตทหารจีนคณะชาติ โดยประมาณตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติ โดยเฉพาะหลังการสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อ พ.ศ. 2492 และด้วยเหตุผลทางการเมืองภายในตลอดจนการเมืองระหว่างประเทศของไทยในช่วงระยะเวลาดังกล่าว อันมีผลต่อการยอมรับและการเข้ามาอยู่อาศัยของกลุ่มคนจีนอพยพอดีตทหารจีนคณะชาติ จนกระทั่งถึงปัจจุบันในบริเวณชุมชนจีนอพยพใน 3 จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย คือ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย และแม่ฮ่องสอน

ถึงแม้ว่าทางรัฐบาลไทยสามารถที่จะลดบทบาททางการเมืองของกลุ่มคนจีนอพยพ กลุ่มนี้ลง ได้ด้วยการ โยง โยง หรือ เชื่อม โยง เข้ากับการที่รัฐบาลยอมรับสถานภาพและบทบาททางสังคม ของพวกเขาจากการ เป็นชนต่างชาติที่เข้ามา ในฐานะผู้ลี้ภัยจะ เห็น ได้จากการที่รัฐบาลแต่ละสมัย โดยอาจประมาณได้ ในช่วงสมัยของจอมพลถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรี (ช่วงตั้งแต่ พ.ศ. 2506 หลังอสังกรรมของ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์) ได้เริ่มมีการ ให้สัญชาติไทยแก่คนจีนอพยพ อดีตทหารจีนคณะชาติ เป็นบางส่วนตั้งแต่เวลานั้น ในระยะนั้น เรื่อยมาจนกระทั่งปัจจุบันนี้ กล่าวได้ว่าการ โอนสัญชาติที่ผ่านมาแบ่งออกเป็น 5 รุ่น จากรุ่นที่ 1 ถึง รุ่นที่ 3 ได้บัตรประชาชน ไปแล้ว จำนวนทั้งสิ้นประมาณ 2 พันคน (ทั้งทัพ 3 และทัพ 5) ส่วนรุ่นที่ 4 ได้แค่ใบต่างด้าวมาเป็นเวลา 7-8 ปีแล้ว สาเหตุแห่งความล่าช้านี้ ก็คงเป็นเพราะการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองภายในของ ประเทศไทย อันเนื่องมาจากการสับเปลี่ยนและการขึ้นบริหารประเทศของรัฐบาลแต่ละชุด ดังเป็นที่ทราบกันดีว่านโยบายตลอดจนวิธีการดำเนินนโยบายของรัฐบาลแต่ละชุดที่มีต่อแต่ละปัญหาภายในบ้านเมืองย่อมแตกต่างกันออกไป อันส่งผลกระทบต่อหน่วยงานระดับล่าง ซึ่งเป็นผู้รับนโยบาย และนำมาปฏิบัติให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงไม่ได้ ดังปรากฏจากคำสัมภาษณ์ของนายพล ลี เหวิน ฟานอดีตผู้นำทหารจีนคณะชาติ หรือผู้เฝ้ากองทัพ 3 ในเรื่องนี้ว่า ในสมัยนายกรัฐมนตรีเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นโยบายในเรื่องนี้ดีมาก เพราะฝ่ายทหารเข้ามารับผิดชอบ โดยยกทีมงานการแปลงสัญชาติ มาทำให้ถึงที่เลย จึงมีความรวดเร็ว แต่พอมาถึงสมัยนายกรัฐมนตรีพลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นโยบายในเรื่องนี้กลับช้าลง โดยทางรัฐบาลเปลี่ยนแปลง โดยโอนการทำงานในด้านการแปลง สัญชาติจากฝ่ายทหารมาเป็นฝ่ายกระทรวงมหาดไทย¹

ด้วยการ เปลี่ยนแปลงในด้านนโยบายและวิธีดำเนินการของรัฐบาลในแต่ละช่วงสมัย ดังกล่าว จึงมีผลกระทบต่อนโยบายการยอมรับสถานภาพทางสังคมของกลุ่มคนจีนอพยพเหล่านี้ โดย

¹ อภิชาติ สุทธิวงศ์. "อดีตและปัจจุบันของนายพล ลี ผู้บัญชาการกองพลที่ 3 คี้นขึ้น กทม.ตั้ง," ข่าวพิเศษ. ปีที่ 14 ฉบับที่ 745 (23 กันยายน - 29 กันยายน 2534), หน้า 81-82.

อาจรวมทั้งจีนอพยพอดีตทหารจีนคณะชาติ และจีนเชื้อฮิสระ หรือจีนอพยพพลเรือนด้วย โดยประมาณ ตัวเลขของกลุ่มจีนอพยพอดีต ทจข. เฉพาะรุ่น 5 ที่กำลังรอรับการโอนสัญชาติ เพื่อที่จะได้รับบัตร ประชาชนประมาณหนึ่งหมื่นห้าพันคน (เฉพาะที่สังกัดทัพ 3 และทัพ 5 ไม่ได้รวมไปถึงพวกจีนเชื้อ ฮิสระอื่น ๆ) จากจำนวนจีนเชื้อทั้งหมดในภาคเหนือประมาณ 5 หมื่นคน¹

จากการศึกษาสรุปได้ว่า กลุ่มคนจีนอพยพอดีตทหารจีนคณะชาติที่ตกค้างอยู่ในประเทศไทยบริเวณภาคเหนือของ 3 จังหวัด ซึ่งไม่ยอมกลับประเทศได้วัน ภายหลังจากเปลี่ยนแปลงทางการเมืองภายในจีนตั้งแต่ พ.ศ.2492 เป็นต้นมา ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลทางการเมือง และเหตุผล โดยส่วนตัวเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม กลุ่มคนดังกล่าวได้ถูกถือว่าเป็นผู้อพยพ โดยถือว่ามีสถานภาพ เป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มหนึ่งในประเทศไทย ทั้งนี้จะเห็นว่าระยะเวลาการอยู่อาศัยก็ได้ล่วงเลยมา มากกว่า 30 ปีแล้วโดยประมาณ คนกลุ่มนี้เห็นชัดที่จะอยู่ในประเทศไทย ไม่ต้องการอพยพออกไปที่อื่น อีกทั้งยังพยายามทุกวิถีทางเพื่อให้เกิดการยอมรับจากสังคมที่ตนเองอาศัยอยู่ ดังจะเห็นได้จาก ความต้องการที่จะโอนสัญชาติเป็นคนไทย เพื่อให้เกิดการยอมรับทางกฎหมายอย่างถูกต้องด้วยการ มีบัตรประชาชนเช่นคนไทยทั่วไป อีกทั้งการพยายามยอมรับข้อตกลงหรือข้อแลกเปลี่ยนอันเป็นความ ต้องการของทางรัฐบาลในแต่ละช่วงสมัย ดังจะเห็นได้จากช่วงระยะเวลาที่มีการคุกคามจากคอมมิวนิสต์อย่างหนักในเขตภาคเหนือของประเทศไทย โดยเฉพาะเขตติดต่อกับประเทศลาว ระหว่าง พ.ศ.2517-2524 ทางรัฐบาลได้ขอกำลังสนับสนุนจากกลุ่มจีนอพยพอดีต ทจข. ทั้งทัพ 3 และทัพ 5 เพื่อเข้ายึดพื้นที่ที่ถูกคุกคามจากผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ทั้งที่ดอยผานม่น อ. เชียงของ จ. เชียงราย และที่ดอยหลวง อ. เชียงแสน จ. เชียงราย และแม้กระทั่งที่เขาค้อ และเขาภูเก้า จ. เพชรบูรณ์ เมื่อ พ.ศ.2524 ก็เช่นกัน² กองกำลังอดีต ทจข. ก็ได้มีส่วนสนับสนุนการปฏิบัติการของกองทหาร

¹ อภิชาติ สุทธิวงศ์. "อดีตและปัจจุบันของนายพล ลี ผู้บัญชาการกองพลที่ 3 คินซัน กกมิพั้ง," ข่าวพิเศษ. ปีที่ 14 ฉบับที่ 745 (23 กันยายน - 29 กันยายน 2534), หน้า 82.

² หน่วยเฉพาะกิจ 327 กองทัมภาคที่ 3, ผู้อพยพอดีตทหารจีนคณะชาติ, หน้า 126-

ไทย ทั้งนี้เพื่อหวังจะได้รับ การยอมรับจากคนไทยและ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากทางรัฐบาลไทยที่ ยื่นข้อเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนกับการจะได้รับสัญชาติไทย เหมือนเช่นคนไทยทั่ว ๆ ไป

จากกรณีการตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับกลุ่มคนจีนอพยพอดีต ทจข. ดังกล่าว อาจพิจารณาได้ว่าทางรัฐบาลเองก็ได้พิจารณาแล้วว่า เมื่อจำเป็นจะต้องยอมรับกับกลุ่มคนกลุ่มนี้อย่างน้อยก็ ควรให้พวกเขาได้ทำประโยชน์ให้แก่ประเทศไทยบ้าง เพื่อแลกกับสิทธิทางสถานภาพที่จะพึงได้รับ นอกจากนั้นทางรัฐบาลยังได้มีข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เป็นเงื่อนไขหรือคุณสมบัติประกอบของบุคคลที่จะได้รับ การโอนสัญชาติ ดังได้กล่าวมาแล้วในบทแรก ๆ ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากความต้องการของรัฐบาลที่จะควบคุมและลดบทบาททางการเมือง ในอดีตของกลุ่มคนจีนอพยพอดีต ทจข. ซึ่งเป็นกองกำลัง ติดอาวุธให้อยู่ภายใต้การปกครองของรัฐบาลอย่างเด็ดขาด อันจะเป็นเครื่องยืนยันว่าจะไม่สร้าง ปัญหาทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม แก่ประเทศที่ตนอาศัยอยู่ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

นอกจากนี้จากการศึกษา ยังได้พบว่าทางรัฐบาลไทยก็ได้พยายามที่จะ ใช้นโยบาย ผสมกลมกลืนกับกลุ่มคนจีนอพยพกลุ่มนี้ ดังจะเห็นได้จาก นโยบายในด้านการศึกษา เพื่อให้เกิดการ เรียนรู้ทางภาษาขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมไทย โดยการตั้งโรงเรียนของกระทรวง ศึกษาธิการ ในทุกหมู่บ้านของชุมชนจีนอพยพ ซึ่งเริ่มมาตั้งแต่ พ.ศ. 2518 เป็นต้นมา จนถึง พ.ศ. 2522 รวมทั้งสิ้นมีจำนวนโรงเรียน 14 โรงเรียน¹

ทั้งนี้ในด้านการศึกษายังพบว่า กลุ่มคนจีนอพยพหนึ่งมีความต้องการที่จะให้ลูกหลานของตน เรียนรู้ภาษาจีนอยู่ในขณะที่ทางรัฐบาลไทยก็พยายามที่จะให้เด็กจีนอพยพรุ่นใหม่ เรียนรู้ภาษาไทย เพื่อจะได้ เป็นคนไทย โดยสมบูรณ์ ดังนั้นทางรัฐบาลจึงไม่อนุญาตให้มีการสอนภาษาจีนในระดับที่สูง กว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การฝ่าฝืนดังกล่าวจึงถือว่าเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย และอาจส่งผลกระทบไปถึง สิทธิในการขอโอนสัญชาติด้วย ด้วยเหตุนี้ จะเห็นว่า ลูกหลานจีนอพยพรุ่นหลังที่เรียนในโรงเรียนซึ่ง

¹ ดูรายละเอียดได้ใน อ้นต์ บำรุงผดุงษ์, ปัญหาชนกลุ่มน้อย กับความมั่นคงแห่งชาติ ศึกษาเฉพาะกรณีจีนฮ้อ (ผู้อพยพอดีตทหารจีนคณะชาติ), หน้า 34-35.

ทางรัฐบาลจัดตั้งให้ในชุมชนจีนอพยพแต่ละแห่งสามารถอ่านเขียน และพูดภาษาไทย ได้เป็นอย่างดี เช่นเดียวกับ เด็กไทยและพร้อมที่จะผสมกลมกลืนเข้ากับคนไทย และสังคมไทย

นอกจากนี้ยังจำเป็นในการคมนาคมและการติดต่อจากภายนอกเพื่อเข้าไปในชุมชนจีนอพยพยังมีความแตกต่างจากสภาวะการณ์เมื่อ 20-30 ปีที่ผ่านมาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในด้านความสะดวกสบายไม่ว่าจะเป็นถนน และยานพาหนะ ตลอดจนสิ่งสาธารณูปโภคต่าง ๆ จากสิ่งดังกล่าวย่อมเป็นเครื่องมือในเอ็นที่ง่อก่อให้เกิดการยอมรับ และความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างคนไทยภายนอกที่มีต่อกลุ่มคนจีนอพยพ ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับแนวนโยบาย และการดำเนินนโยบายที่ทางรัฐบาลมีต่อกลุ่มคนจีนอพยพ เหล่านี้ด้วย ในแง่ของความจริงจังที่รัฐบาลมีต่อพวกเขาด้วยเป็นสิ่งสำคัญ อีกทั้งเป้าหมายและนโยบายที่จะปฏิบัติต่อกลุ่มคนจีนอพยพควรชัดเจน และแน่นอน ไม่เปลี่ยนแปลงไปตามตัวบุคคล โดยเฉพาะจำเป็นต้องกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบและมีการประสานงานกันอย่างต่อเนื่อง อันจะก่อให้เกิดความมั่นใจต่อสถานภาพ และบทบาททางสังคมในกลุ่มคนจีนอพยพ ดังตัวอย่างในด้านที่รัฐบาลได้ดำเนินอยู่จนถึงปัจจุบันกล่าวคือ ในเรื่องการกำหนดสิทธิในที่ดินทำกินของคนจีนอพยพครอบครัวละ 15 ไร่ โดยออกหนังสือแสดงสิทธิในการครอบครองที่ดินและผลประโยชน์ในที่ดินเช่นเดียวกับที่ราษฎรไทยได้รับสิทธิในการเข้าทำกินในที่ดินที่ป่าสงวนแห่งชาติ (สทก. 1)¹ ถึงแม้ว่าการออกหนังสือดังกล่าวจะเป็นการป้องกันไม่ให้มีการซื้อขาย นอกจากกรณีสืบทอดมรดกเท่านั้น แต่ก็ทำให้ผู้อาศัยทำกินเกิดความมั่นใจในการลงมือลงแรง ประกอบการในที่ดินทำกินของตนเอง อีกทั้งยังอาจก่อให้เกิดความรักและหวงแหนในถิ่นที่อยู่อาศัย โดยไม่คิดอพยพออกนอกเขตพื้นที่ทางการกำหนดให้โดยอาจไปแสวงหาช่องทางอาชีพอื่นที่เป็นภัยต่อสังคมได้ ดังเช่นที่ปรากฏให้เห็นอยู่ในกรณีการเข้าไปพัวพันกับการค้ายาเสพติดและการค้าสิ่งผิดกฎหมายอื่น ๆ เพราะฉะนั้นการจะขจัดปัญหาทางสังคมและ เศรษฐกิจให้หมดหรือลดน้อยลงไปได้จึงจำเป็นต้องรวมไปถึงวิธีในการปรับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของกลุ่มคนเหล่านี้ให้ดีขึ้นด้วย ถึงแม้จะเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาบ้าง

¹ อนันต์ บำรุงพฤกษ์, ปัญหาชนกลุ่มน้อยกับความมั่นคงแห่งชาติ ศึกษาเฉพาะกรณีจีนฮ้อ (ผู้อพยพอดีตทหารจีนคณะชาติ), หน้า 25.

อึ่ง โครงการต่าง ๆ ที่รัฐบาลจัดขึ้น ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพียงเพื่อเห็นการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและแนวการดำเนินชีวิตของกลุ่มคนเงินอหยาพในฐานะที่เป็นชนกลุ่มน้อยนั้นควรจะ ได้แสดงให้เห็น พวกเขามองเห็นว่ารัฐบาล ไม่ได้ทำขึ้นเพื่อควบคุม บังคับและครอบงำหรือ เพียงเพื่อนโยบายการผสมกลมกลืนเท่านั้น แต่ควรแสดงออกในลักษณะนโยบายของรัฐบาลที่เน้นให้เกิดการพัฒนา ตลอดจนการอยู่ร่วมกันแบบพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันด้วย

ปัญหาที่สำคัญจึงอยู่ที่ว่ากลุ่มคนเงินอหยาพนั้นมักจะรู้สึกและกิดอยู่เสมอว่าพวกเขาไม่ใช่คนเชื้อชาติไทยจึงต้อง ได้รับการปฏิบัติเหมือนเป็นพลเมืองชั้นสอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโดยพวกเขาพิจารณาและเข้าใจว่าลักษณะการปกครองของรัฐบาล ไม่เอียง ไปในทางควบคุมมากกว่าอีกทั้งยัง ไม่เคยได้รับผลประโยชน์จากสิทธิต่าง ๆ ที่พลเมืองไทยโดยทั่วไปได้รับ กล่าวคือเมื่อพวกเขาไม่ได้รับความไว้วางใจเป็นอันดับแรกจึงเป็นการยากที่จะทำให้กลุ่มคนเหล่านี้ไว้วางใจนโยบายตลอดจนกลไกของรัฐบาลที่มีต่อพวกเขา

ในปัจจุบันจะเห็นว่ากลุ่มคนเงินอหยาพ หรือแม้กระทั่งชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ ต่างก็มีความกระตือรือร้นอย่างมากในการที่จะได้สถานภาพความเป็นพลเมืองไทย โครงการพัฒนาต่าง ๆ ของทางรัฐบาลที่เข้าไปในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นในด้านการศึกษา การบริการในด้านสาธารณสุข การศึกษา มีผลให้เกิดการเข้ามาของเจ้าหน้าที่จากรัฐเพิ่มมากขึ้น ทำให้กลุ่มคนเหล่านี้ได้รับรู้เกี่ยวกับอำนาจรัฐมากขึ้นตามลำดับ ในจุดนี้จึงควรที่จะปลูกฝังจิตสำนึกในด้านดีที่มีต่อสังคมไทยให้เกิดขึ้นแก่กลุ่มคนเงินอหยาพด้วยการ เปลี่ยนทรศนะของข้าราชการ และคนไทยที่มีต่อกลุ่มคนเหล่านี้ไปพร้อม ๆ กันด้วย อันจะส่งผลให้เกิดการยอมรับในนโยบายและกลไกของรัฐด้วยความเต็มใจ ไม่ใช่ด้วยการถูกบังคับให้ต้องยอมรับ ซึ่งจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ทั้งในปัจจุบันและอนาคต